

У К Р А І Н А
О Д Е С Ь К А О Б Л А С Н А Р А Д А

Р І Ш Е Н Н Я

**Про звернення депутатів Одеської обласної ради
до Кабінету Міністрів України щодо кризової ситуації, яка склалася
у галузі виноградарства та виноробства в Одеській області**

Враховуючи загострення кризової ситуації у сфері виноградарства та виноробства в Одеській області, зумовлене відсутністю ефективного законодавчого регулювання й підтримки з боку органів державної влади України, аби запобігти втраті наявного вітчизняного потенціалу у виноградарсько-виноробній галузі Одеської області та України загалом, керуючись статтею 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Схвалити текст звернення депутатів Одеської обласної ради до Кабінету Міністрів України щодо кризової ситуації, яка склалася у галузі виноградарства та виноробства в Одеській області (додається).
2. Надіслати згадане звернення до Кабінету Міністрів України.

Голова обласної ради

Григорій ДІДЕНКО

19 лютого 2021 року
№ 112-VIII

Додаток
до рішення обласної ради
від 19 лютого 2021 року
№ 112-VIII

ЗВЕРНЕННЯ
депутатів Одеської обласної ради до Кабінету Міністрів України
щодо кризової ситуації, яка склалася у галузі виноградарства
та виноробства в Одеській області

Ми, депутати Одеської обласної ради, глибоко стурбовані кризовою ситуацією, яка склалася у сфері виноградарства і виноробства, що зумовлена відсутністю ефективного законодавчого регулювання та підтримки з боку державної влади України, а також посухою, яка призвела до значного зниження врожаю у 2020 році.

Одеська область є найбільш виноградарським та виноробним регіоном України. За статистичними даними площа виноградних насаджень області складає більше 60% загальноукраїнської площі виноградників. Проте, протягом останніх років на півдні країни спостерігалось значне підвищення рівня температур і зменшення кількості опадів, що зумовило подальше зниження запасів ґрунтової вологи. А у районах вирощування винограду дефіцит вологозабезпечення - головний фактор, який обмежує врожайність виноградників. Це в першу чергу відбилося на та середніх виробниках, адже саме вони забезпечують зайнятість великої кількості мешканців громад, а також забезпечують податкові надходження до місцевих бюджетів.

Варто зауважити, що виноградарство — досить трудомістка галузь, яка потребує залучення значних фінансових ресурсів. Витрати на закладку одного гектара виноградника не обмежуються коштами на придбання саджанців та інвестуванням у робочу силу під час посадки. Догляд за рослинами ведеться 11 місяців на рік і лише через 4-5 років кропіткої праці, після початку плодоношення виноградників, збирається перший урожай. Крім того, для порівняння – якщо для догляду за 100 гектарами виноградних насаджень потрібно від 30 до 40 людей цілорічно, то для обробки такої ж площі рілля вистачить вдесятеро менше робітників.

Сезон 2020 року для виноградарів та виноробів став справжнім випробуванням. Небувалі посухи другий рік поспіль в Одеській області призвели до зниження обсягів урожаю – у п'ять разів менше ніж зазвичай, а подекуди і у десять разів. Більшість фермерів засвідчують, що лоза незрошених виноградників за останні 2 роки стала слабше на 50%, внаслідок цього кількість врожаю наступних років буде тільки зменшуватись, адже для відновлення сили виноградної лози потрібно 2-3 роки.

За умов відсутності системної державної підтримки на тлі надмірної законодавчої зарегульованості галузі виноградарства та виноробства фермери та сільськогосподарські підприємства будуть змушені викорчовувати виноградники і переходити на вирощування інших сільськогосподарських культур, що призведе до безробіття, зубожіння, а у перспективі – до зникнення галузі

виноградарства в Одеському регіоні, а разом з тим і заможних на сьогодні громад. До того ж, виноградарство і виноробство є невід'ємною частиною культури та традицій у виноробних місцевостях нашої області, а також чинником збільшення інвестиційної та туристичної привабливості.

З 01 липня 2021 року в Україні буде відкрито ринок землі. У зв'язку з цим аграріїв Одеської області хвилює питання щодо врегулювання на законодавчому рівні захисту інвестицій, що були внесені у виноградники, а саме договірних орендних правовідносин між виноробами і власниками земельних ділянок, на яких вирощують багаторічні насадження та в які вкладені чималі інвестиції.

Відтак, на сферу виноградарства і виноробства неабияк впливає соціально-економічний розвиток країни. Однією з вагомих проблем є закриття російського ринку та відсутність державної програми підтримки експорту української алкогольної продукції на альтернативних ринках. У 2014 році на російський ринок було експортовано 84,3% виноградної продукції, виробленої в Україні. Його втрата стала серйозним викликом для галузі. Наразі основними ринками збуту є такі держави як Республіка Казахстан, Німеччина, Республіка Білорусь, Республіка Молдова та інші.

У першому півріччі 2020 року Україна експортувала вина на суму 6,1 млн дол., а імпортувала на суму 67,9 млн дол., тобто експорт нижчий за імпорт більш ніж в 11 разів. На внутрішньому ринку країни імпортна виноробна продукція завжди превалювала над вітчизняною. Замість того, щоб підтримувати українського виробника та розвивати напрямок експорту, уряд приймає рішення, що викликають неабияке обурення виноробів.

Вже з 01 січня 2021 року в Україні почало діяти нульове мито на ввезення вина з Європейського Союзу, а з 26 січня 2021 року набула чинності постанова Кабінету Міністрів України від 13 січня 2021 року № 17 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2008 р. № 957», за якою мінімальна роздрібна ціна за одну одиницю алкогольної продукції, до якої прив'язана роздрібна вартість вина, зросла з 89 грн до 109 грн. Такі дії без запровадження адекватного компенсаційного та захисного механізму, ставлять українських виноробів у нерівні умови з Європейськими конкурентами та матимуть катастрофічні наслідки для галузі.

Ми, депутати Одеської обласної ради, як представницький орган територіальних громад Одещини занепокоєні кризовою ситуацією у сфері виноградарства і виноробства. Наслідки посухи на півдні України, низка негативних рішень уряду, а також відсутність субсидування та допомоги з боку держави у сфері виноградарства і виноробства ставить галузь під загрозу зникнення, а разом з нею робочі місця тисяч жителів нашої області, які працюють у цій сфері. Це призводить до зменшення надходжень податків до бюджетів новостворених об'єднаних територіальних громад.

Враховуючи викладене, для вирішення нагальних проблем та запобігання втрати наявного вітчизняного потенціалу в галузі виноградарства та виноробства нашої області та України загалом, Одеська обласна рада звертається до Кабінету Міністрів України з проханнями:

- 1) переглянути постанову Кабінету Міністрів України від 13 січня 2021 року № 17 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України

від 30 жовтня 2008 р. № 957» щодо зниження мінімальної роздрібної ціни на одиницю алкогольної продукції, а також врегулювати питання щодо ввезення імпоротної винної продукції шляхом повернення ввізних мит на імпортні вина та виноматеріали, що забезпечить захист вітчизняного виробника;

2) знизити податкове та адміністративне навантаження на галузь, в тому числі скасувати застосування марок акцизного податку для натуральних вин;

3) розробити систему страхових компенсаційних виплат за неврожай у сфері виноградарства в результаті форс-мажорних обставин – засухи або ж інших несприятливих природних явищ;

4) вжити заходів щодо захисту вітчизняних виробників на внутрішньому ринку держави, встановивши мінімальну обов'язкову частку вітчизняних вин в асортименті підприємств роздрібної торгівлі та громадського харчування;

5) на законодавчому рівні розробити механізм захисту довгострокових інвестицій у багаторічні насадження, які зроблені аграріями шляхом врегулювання договірних орендних правовідносин між аграрними підприємствами та власниками земельних ділянок;

6) розробити комплексну програму підтримки експорту української виноробної продукції та розвитку виноградарсько-виноробної галузі на наступні 10-15 років для країни загалом та південних регіонів зокрема.